

STOPA

ČASOPIS ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH SKAUTŮ A SKAUTEK V ZAHRANIČÍ Č. 57

Chcem Věrní Zůstat Také Dáti

Číslo XII/1978

Redakční kruh: V. Balejka, Dr. J. Kolominský, Dr. V. Fanderlik, E. French, L. Rozsypal,

Adresa redakcie: STOPA, 3133 Shipway Ave, Long Beach, California 90808, U.S.A.

V Európe: SKAUTED, Postbus 2480, 3500 GL Utrecht,
NEDERLAND: Giro-postchequekonto 3504194

DO NOVEHO ROKU 1979.

Toto číslo STOPY dostáváte do rukou poněkud opožděně, totiž až po Vánocích. Doufám, že jste zůstali věrni staré tradici a na Štědrý den jste se dívali na severku o půlnoci a vzpomenuli našich bratří a sester, kteří nemohou skautovat. Doufám, že jste vzpomenuli i těch, co již doskautovalia odešli na věčnost. Všichni zůstanou v našich srdcích

Rok 1979 nám připomíná několik jubileí skautingu:

- 80 let. 1899 Baden Powell zorganizoval první skupinu skautů, vlastně jen hochů v Mafekingu v Jižní Africe, kteří později doručovali poštu za Burské války.
- 75 let 1904 Sir Williams předseda Boys Brigades v Anglii navrhnul Baden Powellovi, aby napsal příručku o skautingu.
- 70 let 1909 Svojsík se dovídá o skautingu a poprvé čte knihu B.P. Scouting for Boys.
- 65 let 1914 Vypukla první Světová Válka. Svojsík táboří na Lužnici
- 60 let 1919 Založen Svaz Junáků Skautů Republiky Československé, který sjednotil drobné organizace skautské u nás.
- 55 let 1924 Frank Elstner vede první Lesní Skolu u nás.
- 50 let 1929 Vyšlo první vydání knihy 600 let.
- 40 let 1939 Po smrti Svojsíkové a po Mnichovské konferenci a odstoupení Pohraničí zreorganizován Junák a Náčelníkem zvolen Bohuslav Řehák.
Na podzim téhož roku byl Řehák zatčen a odvezen do Buchenwaldu kde byl vězněn do konce války.
- 35 let 1944 Náš skauting v zahraničí existuje již 4 roky. Invaze spojenců do Francie dává novou naději skautingu doma. Kanadští skauti vydali příručku Skautská Praxe jako dar našim skautům doma. Rok na to byla dodána do Prahy v 10.000 výtiscích.
- 30 let 1949 Junák byl doma rozpuštěn 1948. Naše oddíly v zahraničí zorganizovány v D.P. táborech v Německu
První ročník STOPY vychází.
- 25 let 1954 Řada skautských pracovníků a bývalých činovníků odsouzena k dlouholetým trestům pro domělé přípravy reorganizovat Skauting. Dr. Průcha, Němec, Mir. Stržínek, Karel Grimm, Frant. Jandus, Frant. Reiser, Karel Homoláč Frant. Novotný a Milan Dorazil. Všichni byli později, když si odpykali 5 - 8 let vězení rehabilitováni
- 15 let 1964 Doma se ozývají první kritiky Pionýra a v odborných časopisech se volá po skautských metodách a praxi.
- 10 let 1969 Po obnovení skautingu doma se táboří již druhý rok a vyšla řada starých i nových skautských příruček.
V Evropě se zakládají první nové oddíly skautů kteří odešli do ciziny.
- 5 let 1975 Po reorganizaci skautských oddílů a skupin v Evropě se rozvíjí nové jednotky. Vychází několik časopisů

Vzpomínejte na tyto dny a na všechny ty skauty, kteří tolik práce a mnozí i utrpení dali skautingu.

Věřme, a to Vám všem přeji, aby nám rok 1979 přinesl hodně úspěchu, mnoho dobrých myšlenek a radost z práce.

Dr. Vladimír JOSÍFEK

Z Brna dochází zpráva, že 5. listopadu 1978 náhle zemřel 'po tragické nehodě' Dr. Vladimír Josífek, zasloužilý učitel.

Byl dobře známý mezi skauty pod jménem Cody. Začal skautovat v říjnu 1919 v 2. oddíle, vedeném tehdy Drem Karlem Horou. Skautovali jsme spolu mnoho let. Cody převzal později 2. oddíl, absolvoval poslední Lesní školu vedenou Frankem Elstnerem r 1925 v Českém Ráji, později byl tajemníkem župního zpravodaje v Brně a skautoval až do rozpuštění skautingu u nás po Hitlerově obsazení. Opět se dal do práce po válce, nevím již v jaké funkci, ale účastnil se jako instruktor Lesních škol. V r. 1968 zase stojí v našich řadách a od rozpuštění skautingu u nás pěstuje horolezectví a pak horskou turistiku až do posledních let, kdy mu bylo již přes 70.

Studoval přírodní vědy na brněnské universitě Masarykově a od r 1930 učil přírodopis na brněnské realce.

Byl rozený botanik a sám jsem se mnoho od něho naučil. Znal květiny a rostliny nejen na blízko, ale poznal stromy na dálku podle listů, vzrůstu a podle zbarvení časně z jara a na podzim. V r. 1968-70 vydával pro skauty časopis 'Lesní Stopa' věnovaný studiu přírody. Přispíval tam většinou články o přírodopise a o životě zvířat. A to on dovedl mistrně.

Byl jeden z těch, kdo zanechali po sobě 'světlou stopu' a ve Věčných lovištích nezabloudí a bude jako doma.

M o m e n t k y   č i   v z p o m í n k y   n a   A.B. Svojsíka   Velen

Jezdívám na schůze Náčelnictva z Brna odpoledním rychlíkem a vracel jsem se o půlnoci z Prahy do Brna. Bylo to dohromady deset hodin cesty/ asi tak jako letadlem z Londýna do Los Angeles/ .

Brzy jsem vyčíhнул, že půlnoční vlak z Prahy je obyčejně poloprázdný a hlavně v posledním voze jedou jenom železničáři do Bratislavy. A ti obyčejně nemají co dělat a tak 'mažou karty'. Proto se tomu poslednímu vozu říkalo mazi nimi 'Kassino'. Abych se vyspal vzal jsem si s sebou vždycky z Brna 'špacák' v Praze jsem si ho nechal v šatně na nádraží a po cestě domů jsem si hovyzvednul zalezl do něj v Kassinu a spal až do Brna. Bodří železničáři mě ochotně vždycky včas zbudili.

Jednou se stalo, že náčelník mi sdělil na schůzi, že pojedete nočním rychlíkem do Bratislavy a tak že můžeme jet spolu. Jdeme spolu na nádraží před půlnocí a já říkám. Pojedeme spacím vozem. To uvidíš. Skočil jsem si do šatny pro spacák a již si to hasíme do Kassina. Tam mě již železničáři uvítali jako starého známého a jen jsme usedli, nabídnul jsem náčelníkovi svůj spacák. Ale on, že ne, že si jen zdřimne, že bych neměl jít se čím zakrýt. Odskočil jsem vedle a za moment se hrne k nám železničář s dvěma služebními kabáty či pláště a uctivě povídá .. p- pane, bratře náčelníku, tady máte, .. máš na co si lehnout a čím se přikrýt a nic se nestarejte, my jedeme také do Bratislavy a věs vám řekneme. Náčelník nemožl odmítnout a tak se zabálil do pláště a když jsem se já v Brně vyplížil, ani se nezbudil .

Sbíráme samorosty

V posledních letech je tento druh sběratelství ve velké oblibě. Při našich skautských výletech a výpravách je k jejich návštěvám obzvláště příložitost. Právě teď na podzim a v zimě je vhodná doba pro jejich zpracování. Mohou být pěknou ozdobou vaší klubovny i příbytku. Aby vaše sběratelská činnost byla zdařilá, je nutno si říci o nich trochu podstatného.

Samorosty jsou živé výtvořky rozmarné přírody, kterým bez zásahu lidské ruky přiznáváme vývarnou hodnotu a působivost. Přesto, že nepatří do žádné kategorie výtvarných umění, působí v citlivém člověku estetické emoce, které jsou někdy schopny svou plastickou krásou konkurovat obrazu nebo soše. Jako přírodním jevům a objektům jim přikládáme

zvláštní význam a smysl, ovšem jistě ne takový, jaký byl přiznáván v magickém účinku tak zvaným mandragorám v období středověku. Záleží zde na osobních schopnostech, představivosti a fantazii. Estetika předmětů — samorostů — nalezených v přírodě je založena na rozpoznání jejich krásy a působivosti a na osvojení si alespoň něčeho z onoho moudrého a hlubokého pohledu na svět přírody. Tyto živé fantastické bytosti si často nezadají dramatickým účinkem s barokní sochou. Umlstěny v interiéru uplatní náležitě svou výtvarně plastickou hodnotu, krásu a poesii.

Dřevěné samorosty najdeme v přírodě různě. Nekombinujeme je zásadně s jinými materiály. Často i užití nevhodných podložek, soklů a opěr může být problematické a může potlačit výtvarný účinek vlastního samorostu. Rovněž někdy nevhodné je dávat mu záležitost funkční (svícny, zrcadla, popelníky atd.), které se svou povahou nemusí vždycky hodit do moderního interiéru. Samorostu jako přírodnímu útvaru nepřísluší žádné násilné opracování a dokončování nebo zásahy barvou a podobně. Můžeme u něho odstraňovat zbytečné, ale zásadně nic nepřidávat a nastavovat, snad jen někdy minimálně dotvarovat.

Sbíráme suché i mokré kořeny a větve různě spletené, pařezy nebo zkrojky pařezů. Při práci s nimi nám stačí pilka, nůž, skleněný střep, smirkový papír, štětec, hadr. Způsobů práce se samorosty

je několik. Záleží, v jakém prostředí byl nalezen a z jakého je dřeva.

Získaný samorost se po odříznutí očistí opatrně od hlíny nebo nánosů špíny. Někdy stačí voda a kartáč, jindy i oškrábání. Sušení provádíme uložením do stínu pod střechu, do sklepa a podobně, aby nepopraskal. Nikdy ho nesušíme prudce u kamen nebo na slunci. Sušíme spíše pomalu v přirozené vlhkosti na místě, kde není příliš sucho ani vlhko. Někdy čelní krajní části polepíme papírem (obvykle v místě řezu), aby nevysychaly dřív, než celý tělo samorostu. Teprve po delším čase (někdy rok i dva) se po oloupaní kůry citlivě oškrabe povrch skelným střepem, případně lehce osmirkuje, aniž by se změnil tvar. Zbytečné části kořenů nebo větví se odstraní rovným nebo šikmým řezem. Konečná povrchová úprava se provádí různě. Mnozí používají na nátěr bezbarvý nitrolak, jiní truhlářské vosky.

Někteří sběratelé čerstvé dřevo odcupají od kůry, seškrabou bílý a lýko ihned, ať dřevo nezčernalo. Pak jej teprve nechají osušit, nejlépe pozvolna, ale vždy ve stínu. Vyschlý, osmirkovaný a očištěný samorost se nařezá včelím voskem rozpustěným v benzínu tak, aby se roztok řádně zapil. Povrch se může natírat šelkem (raději bílým než oranžovým) a přes něj pak se provede nátěr lněným olejem jak je zapotřebí a přešetřen hadrem (ne na lesk, spíše do matova.)

Samorosty nevysoušejte chemií. Vytváří se hořčičnou vodou, která obsahuje přísady i asaje dřevo i tyto přísady a po vypaření vody zůstává část těchto chemikálií ve stěnách vláken. Kyseliny i zásady i v nepatrné koncentraci způsobují značné poškození dřeva, špatně se z něho odstraňují a nejsou-li náležitě neutralizovány, dřevo zvolna porušují.

Někteří sběratelé zakopávají samorosty do země, kde zůstávají nějaký čas ležet, aniž dřevo hnilé a kde je napadeno pudrými houbami. Takovým způsobem se dají vytvářet ve světlém dřevě tmavé nejrozmanitější vzorce, smyčky a plochy, takže dřevo po opětném vysušení a citlivém očištění nabývá strukturou obrazců neobvyklé krásy.

S K A U T I N G   J E   V Ý B Ě R O V A   O R G A N I S A C E

Velen

Skoro po celém světě dnes, ale hlavně v Americe se volá po lepší výchově a lepších školách. Rodiče jasně vidí, že jejich děti se ve škole dost nenaučí a hlavně, že jim škola nedává dosti dobrou mravní výchovu.

Hledá se náprava v minulosti a volá se po "soukromých školách" předně školách náboženských společností, kde se dbá více na mravní výchovu. Čím to, že naše mládež všeobecně mravně poklesla? Jsou odborníci, ale také většinou rodiče, kterří tvrdí, že je to tím, že do škol chodí mládež všech tříd, často děti rodin a rodičů kteří nemají žádné mravní a nebo ethické zásady. A podle zkušenosti, že jedno zkažené jablko nakazí všechna, usuzují, že tam, kde bude jenom "slušná mládež" tam mravní standard se udrží na výši. Je na tom něco, ale ne dost. Výchova, hlavně mravní výchova se musí pěstovat a nikoliv o ní kázat. Jedině prostředí a jeho život vychovává a vycnovatelé, učitelé, či cvičitelé, nebo rodiče musí soustavně na ní pracovat.

A byl to právě skauting a dosud je, že byl založen na mravních zásadách, které se nejenom memorovaly, jako desatero, ale podle nichž ten celý kolektiv žil. Dobří skautští vůdce byli "umělci" kteří dovedli nejen působit příkladem, ale také tím, že ve svých oddílech vytvořili vědomě jakési umělé prostředí, kde se žilo a jednalo podle zásad skautského zákona a těm se každý musil přizpůsobit.

Každá výchova a předně mravní výchova je pěstování určitého zvyku. Kdo si v mládí zvykne na určitý způsob života, bude podle toho jednat celý život a jiný způsob, či nezpůsob, se mu bude přičítat.

Až sem každý jistě pochopí, co chci říci. Snad někdo namítne, že i mládež dobře vycnovaná a z dobrých rodin a rodičů, se tu a tam zvrhne a dostane se na scestí. To je pravda. Každé seménko nevyklíčí a z každé větvičky nevyroste plodný strom. S tím se musí počítat.

Je tu však druhá otázka. Může skautský vůdce vytvořit ideální mravní prostředí s j a k o u k o l i v mládeži? Odpověď je ano a ne. Všechny pokusy o převýchovu delinkventů tím, že nějaký "zázračný vycnovatel" s universitním dekretem si vezme takovou skupinu delinkventů do práce a chce z nich udělat slušné lidi ještě vždycky ztroskotat. Výsledky jsou však dobré tam, kde většina té skupiny je dobrá, má slušný mravní základ a pak se nějaký ten jedinec snadno dá převychovat, protože se přizpůsobí. To záleží na proporci.

A proto u nás, mezi skauty a pro dobrého vůdce, platí zásada že musí stále držet úroveň své skupiny na výši a mít vždycky dostatečný kádr spolehlivých dobrých skautů. A jenom pak si může dovolit přivzít nějaké to "zkažené jablko."

Dnešní situace ve výchově všude po světě je velice povážlivá. I když se v poslední době silně vrací snaha ve školách nejen učit, ale také vychovávat a kdy si značná část rodičů uvědomuje, že mravní zásady se učit nedají a že nejlepší základ může dát jenom rodina, přece to nejde tak, jak by si vycnovatelé přáli. Předně je příliš mnoho dětí, které vyrůstají mimo rodinu nebo bez rodiny. Každé třetí manželství v Americe ztroskotává v době, kdy děti teprve dorůstají, nebo jsou malé. Je příliš mnoho dětí bez otce, buď že matka je měla za svobodna nebo otec je celý den zaměstnán, často týdně i měsíce je mimo domov, nebo oba rodiče pracují a děti jsou svěřovány cizím lidem. A ti se starají jenom o to, aby děti ž i l y . I to bývá někdy všelijaké.

A právě proto dnes více, nežli kdy jindy potřebujeme ve skautských oddílech se starat o mravní výchovu abychom doplnili to, co chybí.

Cesta kompasové střelky.

Když v roce 73 prožíval český a slovenský skauting svou renesanci mezi exulanty, mělo to především dva hlavní motivy: jednak nás přímo jímala závrať z představy, že zase jednou po letech máme možnost svobodně cokoliv podnikat, ba dokonce organizovat, aniž bychom na sebe obrátili pozornost, neřku-li hněv nějakých oficiálních míst. Pak to ovšem byla silně nostalgická vzpomínka na naše vlastní mládí, které bylo skautskou výchovou tak silně poznamenáno.

Lorda B.P. vedly k založení skautingu tyto pohnutky: viděl ve výchově mladých lidí určité nedostatky a pociťoval je v praktickém životě. A protože byl voják a ve vojenském řemesle se vyznal, nesla organizace, kterou založil, vojenské prvky.

Svojsík byl anglickým skautským hnutím okouzlen. Jistě mu imponovala představa možnosti působit na mládež i mimo školu. Ale Svojsík byl pedagog a tvůrčí duch, přístupný každé myšlence, kterou považoval za dobrou. A že takovým myšlenkám otevírala naše mladá republika dveře do kořán, zakotvil u nás blahodárný vliv Seatonův se svou láskou k přírodě,

Od dob B.P. doba pokročila a přinesla mnohé změny. Jsou tu dvě pronikavé tendence: koedukace a antimilitarismus.

Zbylo něco z Baden-powellova hnutí?

Jistěže, to nejpodstatnější platí více než kdy jindy: Je to potřeba vyplnit ve výchově mladého člověka ta rozsáhlá bílá místa, která jsou ponechána náhodným vlivům. Nebezpečí, že nám vyroste generace zchoulostivělých, neudrživých lidí, odkázaných na všechny technické vymoženosti konzumní společnosti. Potřeba působení na mládež mimo školu /která se ostatně stará jen o jakousi mozkovou dresuru/ je stále naléhavější. Děti jsou sice zásobeny všemi vitamíny, jsou nasyceny a oblečeny a ušetřeny zimy a nepohodlí. Jejich školnímu vzdělání bývají nezřídka přinášeny extrémní oběti. Ale co jejich duše? Duše bývají podrobovány důkladné hladovce. V naší ukalupírované době nezbývá prostoru, který by byl dětem dopřán pro potěchu jejich srdcí. Kdo a kdy je učí poznávat dobro a krásu? Kdo je učí radosti z tvoření, kde je dopřán prostor jejich fantazii? Nevedeme je spíš k tomu, aby napřahovaly ruku a braly, než abychom je uváděli do rajských komnat těch, kteří jsou bohatí tím, že sami rozdávají?

Na city, kteréžto řídí naše konání se jaksi zapomnělo. Snad se někomu zdá, že jsou zbytečné, ale dětská duše po nich přeci hladoví.

Vnímat krásu a bystřit své civilizací otupené smysly se učí děti v přírodě - ale je třeba aby nejen žily v ní, leč také s ní, aby se učily naslouchat jejím tajuplným zvukům, vnímat její nesčetné vůně, pozorovat život rostlin a živočichů a všech jejích obyvatel, sledovat její moudré zákony. Možná, že z některého z dětí se stane malíř nebo básník, filozof nebo architekt; možná, že alespoň jeden z nich pochopí v tom prostém, pospolitém táborovém životě význam té věty pro všední den: Tělem i duší býti hotov pomáhati bližnímu.

Nuže tedy, nechme se unášet nostalgickými vzpomínkami na své mládí a využijme možnosti, které nám skýtá svobodný svět. Ale nezapomínejme na smysl a cíle našeho snažení: "Vyhloubiti studánku, aby i jiní mohli pít." Tam směřuje cesta kompasové střelky.

1978

Vigilie

Začalo to náhodným rozhovorem na hlídce. Probudil jsem se uprostřed noci a když spánek dlouho nepřicházel, vyšel jsem ze stanu. Od táborové brány se blížila postava, byla to hlídka, Honza, čtrnáctiletý kluk, s kterým byly pořád potíže, ustavičně vyvolával hádky, v táboře neměl snad jediného skutečného kamaráda, odpoledne jsem ho přistihl nad lesním mravenišťem, škrtal zápalky a upaloval mravence, předevčírem zase nachytil na skalce ještěrky a topil je v řece, když jsem se ho tehdy ptal, proč to dělá, odpověděl mi s drzým úsměvem, že je chce naučit kraula, měl v sobě rysy krutosti, jaké má v určitém období vývoje každé dítě, jenže s Honzou takhle ošklivá vlastnost rostla. Zkoušel jsem k němu najít nějakou cestičku, ale vždycky se přede mnou stáhl do ulity a obrnil se mlčením. Cítil jsem, že moje slova jdou do prázdna.

A najednou jsem s ním stál uprostřed noci, ze stanů se ozývalo oddechování spáčů, přecházeli jsme po orosené louce od brány k řece a zase zpátky, ukázal jsem Honzovi Vegu, nejjasnější hvězdu letního nebe, její namodralé světlo zářilo přímo nad naší hlavou, řekl jsem, že ten paprsek, který teď dopadl na sítnici našeho oka, opustil Vegu před dvaceti šesti lety a celou tu dobu letěl prostorem fantastickou rychlostí, potom jsme se pokoušeli spočítat, kolik kilometrů vlastně uletěl a Honza žasl nad tou kosmickou propastí, viděl jsem ho snad poprvé, že se něčemu tak upřímně diví, vedl jsem ho tedy nahoru do stráně, borovice vydechovaly hořkou pryskyřičnou vůni, kdesi pod mechem zurčel pramínek, potom jsme stáli vysoko nad táborem a já Honzovi ukazoval sotva viditelný světelný obláček nad východním obzorem. Tohle je Mlhovina v Andromedě, je to ohromný hvězdný ostrov a ten slaboučký rozptýlený paprsek, který právě vidíme, k nám letěl přes dva a půl miliónu let. Honza se ptal, kde to je - a já ho pomalu vedl od hvězdy k hvězdě, až i on zachytil ty tajemné signály z nekonečných dálek. Prochodili jsme společně jeho hlídku a od hvězd jsme se dostali k pozemským věcem a Honza se mnou najednou mluvil docela jiným tónem než ve dne, jako kdyby zapomněl na svou věčnou ostražitost a nedůvěru, pověděl mi o sobě v té půlnoční hodině víc než dřív za celý rok. Jak jsme tak spolu chodili s pokrývkou přehozenou kolem ramen, vzpomněl jsem si na vigilie starých Římanů, na chvíle nočního bdění a důvěrných rozhovorů a řekl jsem si, že tohle je taková naše táborová vigilie. Nikomu jsme o ní ráno nepověděli, zůstala naším tajemstvím a to společné tajemství nás s Honzou sblížilo a Honza věděl, že už není v táboře tak docela sám.

Nazítří jsme se vypravili do přírodní rezervace a mně cestou nešlo, že Honza se ustavičně drží vedle mne, o ničem jsme nemluvili, snad se cítil dobře v mé blízkosti. Když jsme stoupali husím pochodem po skalnaté stezce, pohádal se dokonce s kýmsi o místo za mnou, choval se hrubě jako obyčejně, věděl jsem, že se nemůže za jedinou noční hodinu úplně změnit, ale nenapomenul jsem ho, ani nedomlouval, nechtěl jsem zničit křehký svazek, který nás od noční vigilie spojoval, však ještě přijde chvíle, kdy s ním promluví o těchto věcech a snad se mi přece podaří na něho zapůsobit, aspoň trochu usměrnit jeho povahu.

Od toho tábora patří noční vigilie k našemu táborovému programu. Beru na ni vždy jen jednoho člověka, někdy za soumraku před večeří, jindy za ním přijdu na hlídku nebo zůstaneme po noční hře trochu pozadu za ostatními. Samozřejmě že pokaždé nemůžeme o hvězdách, někdy spolu posloucháme šumění větru v korunách, pozorujeme východ měsíce, jde-me za hlasem kobylky, schované v listí javoru, úvod k vigilii je pokaždé jiný, improvizovaný, ale později se stočí řeč na nejosobnější zájmy, starosti, problémy, všechno to musí přijít nějak samovolně, bez velkého úsilí. Každá vigilie není stejně úspěšná, ale vždycky se při ní prohlubuje vzájemný vztah a důvěra. Na vigilii nejdu jako pedagog, který chce za každou cenu zapůsobit a usměrnit, jdu tam třeba i s dvanáctiletým jako přítel s přítelem, spíš abych poznal, porozuměl a našel novou cestičku k druhému člověku.

Několik let po první vigilii - oddíl mi dávno odrostl - jsme spolu se staršími tábořili ve slovenských horách. Tehdy jsem často vídal dvojice, které se spolu vydávaly večer na procházku nebo sedávaly na skále a těm zvláštním rozhovorům, při nichž si povídali o svém životě, říkali podle starého zvyku vigilie.

Vyzkoušejte si vigilii ve svém táboře a nedejte se odradit, když hned napoprvé nesplní všechna vaše očekávání. Veďte rozhovor tak, aby plynul přirozeně, ale vyhýbejte se banálním tematum o fotbale, o filmech, vyprávění vtipů. Neznamená to ovšem, že by tyhle každodenní náměty byly něčím zakázaným, můžete jich třeba někdy využít k úvodu, ale od takových bezvýznamností přejděte k věcem závažným, ryze osobním, o nichž se obyčejně nehovoří. Tak, abyste se vzájemně víc poznali.

E u g e n F r e n c h - P A R D A L

Zomrel dňa 18 Decembra 1978 na srdečný záchvat. Pardal - jeho skautske meno - bol členom skupiny čs. Old Skautov v Los Angeles, takmár od samého založenia. Bol tiež zakladajúcim členom IFOBSAG. Zakladajúca schôdza sa konala v jeho dome a bol tiež reprezentantom čs. skaut. oddielu na americkom ústredí. Písal články do Stopy a pomáhal pri vydávaní. Ako člen Besedy, postaral sa o to, aby naše skaut. oddiele i oddiel Roverov bol sponzorovaný Besedou. Nebolo snáď jedinej krajanskej organizácie, kde by nebol činný. O D I Š I E L, ale jeho práca pre zahraničný skauting nebola marná.

-FAKIR-

Dvĕ úspešné predvánoční skautské besídky usporádal pro své členy oddíl Německo - Sever. Jedna besídka se konala 9. prosince 78 v Kolíně nad Rýnem v klubovně u českého kostela za účasti 25 skautů, skautek, vlčat a světlušek. Zpívaly se naše koledy, vedoucí oddílu br. Maugli promítal dias ze SEVERKY IV-78, při čaji a z kuskách, které napekly maminky se rozvinula zábava. - O týden nato se konala besídka v Hannoveru, kde skautuje 12 členů oddílu. Rozprava pod zažehnutým vánočním stromčkem se týkala výročí 60. let ČSR, naší další práce a zejména příprav na příští náš letní tábor 1979.

Z P Ě V E M K S R D C I .

Skautská edícia v Europe (SKAUTED), za spolupráce s českým náboženským strediskom VELEHRAD, vydala spevník českých, moravských a slovenských piesni, pod nazvom "ZPĚVEM K SRDCI."

Vo spevníku je - doslovne povedané - pre každého niečo. Pre sokolov - sokolské piesne, pre Orlov - orelské piesne, pre skautov - skautské, indianské a zálesácke piesne, sú tam tiež národné a duchovné piesne, ba dokonca i vianočné koledy - celkom 226 piesní a mnohé z nich s notami pre kytaru.

Formát spevníku je (6½" x 4½") a cena i s poštovným len asi 4 Dolare. Vrele doporučujeme tento spevník nie len tým skautom, ktorí skautujú pri TV ale i tým, ktorí si radi zaspievajú, verní skaut. zákonu. Skaut je veselej mysli.

J a m b o r e e 1979 p r e l o ž e n é ?

Vzhľadom k nepokojom v Iráne uvažuje sa usporiadať náhradné jamboree v niektorom európskom štáte.

HIAWATHA SI ROBÍ ČLUN

"Dej mi, dej svou kůru, břízo!
Dej svou žlutou kůru, břízo!
Ty, jež u šumivé řeky
štíhle, křepce kmen svůj vznášíš!
Lehké kanoe si sdělám,
rychlý čímaun na projíždky,
po řece mi bude splývat,
jako v podzim žlutý lístek,
jako žlutá vodní lilje!

Svlec mi, svlec mi pláště svůj, břízo!
svlec mi běloučkou svou schránu,
přichází už letní doba,
hřeje slunce na nebesích,
netřeba ti bílé schrány!"

Takto volal Hiawatha,
volal v lese o samotě,
kde si šuměl Taquamenaw,
vesele když ptáci pěli,
v luně listů šveholili,
a když slunce procítajíc
vstalo, dělo: "Pohleď, viz mne,
viz mne, Gízis, velké slunce!"

Všemi větvemi tu bříza
zašuměla v ranním vánku,
děla s trpělivým vzdechem:
"Vezmi pláště můj, Hiawatho!"

Popad' nůž a v břízu bodl;
u nejspodnějších jí větví,
právě nad kořeny řízl,
až z ní míza vytékala;
po kmene pak shora dolů
čistě rozštípl jí kůru,
dřevěným ji klínem loupal,
sloupl s kmene nedotknutou.

"Dej mi, dej své větve, cedre,
větve chebné a pevné,
abych člun svůj ztužil jimi,
aby pevnějš' nes mou tíhu!"

Cedrovým tu zazněl vrskem
hlas a výkřik plný děsu,
zareptání, odmítání;
ale sklonil se a zašept':
"Vezmi větve, Hiawatho!"

Pozutíнал větve cedru,
tesařil a žebra strožil,
do oblouku si je sřízl,
jak dva luky přichýlené.

"Kořeny dej, Tamaraku!
vlákna, stromě modřínový!
Abych kanoe si svázal,
tak si oba konce svázal,
aby voda nevnikała,
aby řeka nezmáčela!"

Tu se modřín každým vláknem
táhle zachvěl v ranním vzduchu,
třásně halouzek mu k čelu
sklonil, dotk' se, bolným vzdechem
táhle povzdech' si a řekl:
"Vezmi všechny, Hiawatho!"

Všemi větvemi tu bříza
zašuměla v ranním vánku,
děla s trpělivým vzdechem:
"Vezmi pláště můj, Hiawatho!"

Kanoe tak z břízy vzniklo
na dolině podle řeky,
vzniklo v samém lůně lesa;
byl pak život lesa v člunu,
jeho tajemství a kouzlo,
bydlila v něm světlost břízy,
bydlila v něm tuhost cedru,
pružné svaly modřínové;
na řece už člun si plynul
v jeseni jak žlutý lístek,
jako žlutá vodní lilje ...

Přeložil Pavel Eisner